

Arengukava

2021 - 2025

Tartu 2020

Sisukord

I. Sissejuhatus	3
II. Õppeasutuse lühiülevaade	3
III. Lähtealused 2021-2025 arengukava koostamiseks	4
1. Visioon, missioon ja väärtused	4
2. Hetkeseisu kirjeldus	5
IV. Arendustegevuse valdkonnad ja sihid aastateks 2021-2025	7
V. Arengukava uuendamise kord	9

I. SISSEJUHATUS

Lasteaed Meelespea arengukava on dokument, mis määrab ära lasteaia arenduse põhisuunad ja sihid ning arengukava uuendamise korra. Arengukava periood on seotud Tartu linna arengukava perioodiga.

Arengukava lähtub:

Tartu linna arengukavast 2018-2025, Tartu linna lasteaedade kvaliteedikokkuleppest (2018), sisehindamise aruandest (2018), väärtusarendusest (2019), lasteaia õppekavast (2020), Tartu Lasteaed Meelespea põhimäärusest, lasteaia sise- ja väliskeskonna ohutuse ja turvalisuse riskianalüüsist, lapsevanemate ja töötajate rahuloluküsitlustest (2017 ja 2018) ning õppeprotsessi kvaliteedi hindamise küsitlusest (2018).

Lasteaia arengusuundade kavandamise oli kaasatud sisehindamise protsessis Tartu Ülikooli Eetikakeskuse ekspert.

II. ÕPPEASUTUSE LÜHIÜLEVAADE

1. Üldinfo

Lasteaed on tegutsenud alates 1. septembrist 1964. Aastatel 1964 – 1992 kuulus tüüpprojekti järgi ehitatud lasteaed Balti Raudteevalitsusele.

Aadress: Tartu 50412, Ilmatsalu 24a.

Lasteaiale on väljastatud Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt 29.06.2007 koolitusluba nr 4677HTM.

Lasteaia filiaal, Ilmatsalu 46 (2 rühma) avati 2012. a

Lastehoid Ilmatsalu 3a (3 rühma), avati 2014. aasta detsembris, üürileping Capital Atlantic OÜ-ga aastani 2023.

Rühmade arv: 11,

rühmad lastele vanuses 1,5-3;

rühmad lastele vanuses 3-7.

Kohtade arv: 185 (suurima lubatud laste arvu korral, sh hoius 43).

Tööaeg: lasteaed on avatud 7.00 – 18.00.

2. Lasteaia eripära

Õppe-kasvatustegevuses lähtume Johannes Käisi pedagoogika põhimõtetest

1) õppe-kasvatustegevuse aluseks on lapsest lähtuv õpikäsitus, milles õppimise allikana nähakse lapse sisemist aktiivsust, mis väljendub huvi tundmisena ümbritseva maailma vastu; kodulooline üldõpetuslik õppeviis, lapse õppimine läbi tegutsemise looduskeskkonnas.

2) õpetaja on õpikeskkonna looja ning vaba metoodika valikus.

Tehakse koostööd Johannes Käisi Seltsiga osaledes Käisi pedagoogika õpiringis.

Lasteaed kui õppiv organisatsioon

Rühmameeskonna ja lapsevanemate ühisest huvist lähtuvate metoodikate valik ja rakendamine rühmas põhineb rühmameeskondade pideval enesearendamisel majasisestes õpiringides, kohalikes- ja üleriigilistes metoodika ühendustes, -seltsides, -õpikogukondades ja koostööl rühma lapsevanematega.

Tervist Edendav Lasteaed (alates 2005. a)

On moodustatud Tervist Edendava Lasteaia (TEL) meeskond, kelle eestvedamisel toimuvad tegevused tervislike käitumisharjumuste kujundamiseks kõigis rühmades kaasates lapsevanemaid.

Kiusamisest Vabaks Lasteaed metoodika rakendamine (alates 2012. a) kõigis rühmades.

Peetakse oluliseks luua kiusamist ennetav käitumiskultuur, kus suhtutakse üksteisesse hoolivuse ja austusega, kiusamise korral sekkutakse ning aidatakse kaaslast, kes seda ise ei suuda. Metoodika põhineb väärtustel, milleks on sallivus, austus, hoolivus ja julgus.

Huviringid

Huvitegevuste kaudu toetatakse lapse arengut ja õppe-eesmärkide järgimist.

III. ARENGUKAVA KOOSTAMISE LÄHTEALUSED AASTAL 2020

1. Visioon, missioon ja väärtused

Lasteaia visioon:
LASTEAIAS ON HUVITAV

Lasteaia missioon:
KOOSTÖÖS LOOME KESKKONNA, MIS SOODUSTAB AKTIIVSE, ETTEVÕTLIKU, LOOVA JA ELURÕÕMSA ISIKSUSE KUJUNEMIST

Väärtused:

HOOLIVUS – turvaline psühho-sotsiaalne ning füüsiline õpi-, mängu- ja töökeskkond – tervislikud eluviisid, kiusamise ennetamine, iga lapse vajaduste, huvide märkamine.

LOOVUS – loovuse arenguks tingimuste loomine läbi paindliku õppeprotsessi, laste ja töötajate huvi, mängu jt tegevuste valikuvõimaluste ja -vabaduste ning looduses õpivõimaluste avastamise ja kasutamise kaudu.

KOOSTÖÖ – positiivsed, toetavad suhted kõikide sidusgruppide vahel, mis on usalduse ja koostöövalmiduse eelduseks.

2. Hetkeseisu kirjeldus (sisehindamise aruanne 2014 - 2018)

2.1. Õppe- ja kasvatusprotsess

Eesmärgid:

1. Iga lapsele on tagatud tema arengu eripärast, huvist, vajadustest tulenev arengutugi.
2. Iga laps tunneb tervisliku käitumise reegleid ja peab neid oluliseks (toitumine, liikumine, hügieen, positiivsus suhetes).
3. Lapsel kujuneb huvi uurida ja oskus märgata nähtusi, detaile looduses, linnaruumis, rühmaruumis, õuealal, sh oskus märgata ohte ning osata neid vältida.

Tugevused:

1. Varane märkamine alla 3-aastaste lapse puhul (hoid, sõim) on tõhus, koostöö eripedagoogi, lapsehoidjate, sõimerühma õpetajate ning lapsevanemate vahel on süsteemne, tulemuslik tänu eripedagoogi koostööle õpetajate ja lapsevanematega.
2. Huviringid toetavad laste õppe-eesmärkide täitmist (inglise keel, teadusring, puutöö, muusika, liikumine, sh jalgpall, iluvõimlemine). Puutöö (oskused, ohutus, disain) on lasteaia õppekava osa.
3. Lasteaia õuealale on projektide rahastuse toel loodud õppe- ja tegevuskeskused (marjaaed, aedviljaaed, puutöökoda).
4. Kiusamisest Vabaks Lasteaed metoodika rakendamine kõigis rühmades, koostöö Tartumaa lasteaedadega – õpiringi loomine meie lasteaia õpetaja eestvedamisel.
5. Lasteaia õppekava on uuendatud - õppimine läbi looduse on viimastel aastatel olnud prioriteet kõigis rühmades.

Parendustegevused:

1. Kavandada ja rakendada koostöös tugispetsialistidega kaasaegseid meeskonna koostöö ning lapsevanema kaasamise meetodeid lapse arengu toetamiseks, sh veebipõhised võimalused.
2. Jätkata koostööd parimate praktikate levitamises Tartu ja Eesti lasteaedadega terviseedenduse, sotsiaalsete oskuste kujundamise (Kiusamisest Vabaks Lasteaed), lapse arengu hindamise ja koduloolise üldõpetuse valdkonnas.
3. Digivahendite ja robotika võimaluste sihipärane kasutamine lapse teadmiste, oskuste arendamiseks, süvendamiseks ning tegevusvõimaluste mitmekesistamiseks.

2.2. Eestvedamine ja juhtimine

Eesmärgid:

1. Väärtusarendus, lasteaia kultuuri (maine) kujundamine - erinevates hoonetes paiknevate töötajate koondamine ühtseks tööpereks; lapsevanemate (hoolekogu) ja personali kaasamine otsustusprotsessi; lapsevanemate kaasamine rühma tegevuskava koostamisse ja täitmisse – jagatud vastutus.
2. Lasteaia õppekava areng – meie lasteaia eripära kajastamine õppekavas. Praktikast välja töötatud metoodikate (puutöö, loodusõpetus) lisamine õppekavasse, nende jagamine kolleegidega teistes lasteaedades.

Tugevused:

1. Lasteaia arendusmeeskond on oluline partner juhtimises, sisehindamise-, arendustegevustes

(töö- ja õpikeskkonna -, õppekava arendus, arengukava koostamine).

2. TEL meeskond on terviseedenduse tegevuste eestvedaja, tehes koostööd rühma meeskondadega.
3. Hoolekogu on aidanud kaasa lasteaia keskkonna ja laste heaolu parendamisel (perepäevade korraldamises osalemine, parkimisprobleemide lahendamine, rühma mänguväljakute arendamine, toitlustamise hindamine ning vanematelt tagasiside saamiseks monitooringute läbiviimine).

Parendustegevused:

1. Uuenenud õppekava rakendamist toetavate õpi- ja arutlusringide järjepidevus, koostöö teiste lasteaedadega, pedagoogiliste ühenduste, - seltsidega lähtuvalt õpetaja, rühma meeskonna ning rühma lapsevanemate huvist.
2. Sisuline ja järjepidev töö töötajate, lapsevanemate ootuste ning huvide selgitamiseks (arutlusringid, monitooringud, õppeprotsessi kvaliteedi hindamine).

2.3. Koostöö

Eesmärgid:

1. Lapsevanemad, tööpere, kaasatud partnerid (sh õpetajakoolitajad) toetavad lapse ja lasteaia arengut.
2. Koostöövõimaluste areng - lasteaia sisesed huvitegevused, töögrupid ja asutustevahelised (lasteaia, koolid, õpikeskkonnad).
3. Rühma, lasteaia praktikate levitamine lasteaia siseselt (töötajad, lapsevanemad) ning koostöös teiste lasteaedadega

Tugevused:

1. Lasteaia on rakendunud õpiring erituge vajava lapse arengu toetamiseks ning töötajate huviringid.
2. Koostöö Johannes Käisi Seltsiga – üleriigilise Käisi pedagoogika õpiringi käivitamine, osalemine.
3. Huvipõhine koostöö Tartu ja Tartumaa lasteaedadega - Kiusamisest Vabaks Lasteaed meetodika, õuesõppe meetodika, liiklusõpetus.

Parendustegevused:

1. Lapsevanemate tõhusam kaasamine lapse ja rühma (lasteaia) arendusse, õpiringide, ühistevõimete, küsitluste ning uuringute kaudu.
2. Rühma- ja lapse meeskonna koostöö (sh lapsevanemad) individuaalse arenduskava (IAK) täitmisel, kasvatuslike praktikate vahetamisel.

2.4. Personalitöö

Eesmärgid:

1. Töötajate tugivõrgustiku areng - juhendamine, mentorlus, koostöögrupid; täienduskoolituse põhimõtete väljatöötamine ja rakendamine.
2. Töökeskkonna parendamine põhineb rahulolu-uuringutel.

Tugevused:

1. Mentorid ja juhendajad osalevad Tartu Ülikooli ja Tervishoiu Kõrgkooli mentorikoolituses.

2. Rühmameeskondade ootuste selgitamiseks toimuvad meeskonnaveestlused.
3. Lasteaia arendusmeeskonda on kaasatud kõigi rühmade, sh hoiu esindajad ja spetsialistid.

Parendustegevused:

1. Töötajate heade praktikate levitamine lasteaiaasisestes õpiringides ja lasteaedade vaheliste kogemuste tutvustamise kaudu.
2. Kogu tööpere kaasamine sisekoolitusse, koolituse põhjalikum planeerimine, koolitusvõimaluste leidmine lähtuvalt töötajate vajadustest ja huvist.
3. Töötajate ootuste ja vajaduste järjepidev selgitamine töökeskkonna parendamiseks.

2.5. Ressursside planeerimine

Eesmärk:

1. Eelarvevahendite kavandamine ja kasutamine lähtub arenduseesmärkidest – huvitava, haarava mängu-, õpi- ja töökeskkonna loomine ning areng.

Tugevused:

1. Võimalus kujundada eelarvet lasteaia arenduseesmärkidest, vajadustest lähtuvalt (eelarvevahendite paigutus).
2. Õppe- ja mänguvahendite hankimine on läbimõeldud ja põhjendatud, lähtutakse põhimõttest „arenev mäng”. See tähendab vahendite muretsemist lähtuvalt lapse lähima arngu valdkonnast.
3. Tööpere koolituses on rakendunud sisekoolitus ja kogemuskoolitus teiste lasteaedadega.

Parendamistegevused:

1. Iga-aastaselt lisavahendite leidmine lasteaia eelarvesse arenduseesmärkide saavutamiseks: projektide rahastamise võimaluste selgitamine ja taotluste esitamine, töötajate motiveerimine projekte koostama.
2. Projektide mõju analüüs.

IV. ARENDUSTEGEVUSE VALKONNAD JA SIHID AASTATEKS 2021 – 2025

<p>Lasteaia põhieesmärk: Lasteaia töötajate järjepideva enesearengu ja usaldusliku koostöö kaudu lastevanematega luuakse kaasaegselt õpikäsitusest lähtuv, inspireeriv ja loov õpikeskkond, mis toetab lapse individuaalset, sotsiaalset ning loominguulist arengut</p>		
Valdkond	Tegevused	Mõõdik
<p>1. Õppe- ja kasvatusprotsess</p> <p>Alaeesmärgid: 1.1. Iga-le lapsele on tagatud tema arengu eripärast, huvist ja vajadustest tulenev arengutugi</p>	<p>1.1.1. alla 3-aastaste laste kõnearengu ja enesekohaste oskuste arengu analüüs õa I. poolel;</p> <p>1.1.2. lapse arengu analüüsis kaasaegsete tõendus põhiste meetodite rakendamine;</p> <p>1.1.3. lapse arengu hindamine</p>	<p>1.1.1. Lapse arengu iseärasused on märgatud ja arengutugi võimaldatud enne 3-aastaseks saamist.</p> <p>1.1.2. alates 2021. a kasutatakse (piloteeritakse) 5-aastaste laste arengu</p>

<p>1.2. Lasteaia õpikeskkonna arendamine lähtub õppeprotsessi eesmärkidest ja kokkulepetest (pedagoogiline nõukogu, hoolekogu)</p> <p>1.3. Lapse koolivalmiduse kujunemise toetamine on pere ja lasteaia koostöö</p>	<p>dokumenteerimine ELIIS keskkonnas</p> <p>1.1.3. varajane võõrkeeleeõpe (inglise keel) lastele alates 5-6 a</p> <p>1.2.1. lasteaia (rühma) õppeprotsessi kvaliteedi analüüs („Tuulte roos” meetodil – ERASMUS+ projekti tulemus) koos rühmameeskonna ja lapsevanematega;</p> <p>1.3.1. lapsevanemate teavitamine ja kaasamine lapse arendusse ELIISi ja veebikeskkonna kaudu;</p> <p>1.3.2. koolivalmiduse hindamise, arenguveestluste ettevalmistamise ja läbiviimise parendamine</p>	<p>analüüsimisel haridus- ja noorteameti ning Tallinna Ülikooli koostöös välja töötatud veebipõhist hindamisvahendit.</p> <p>1.1.3. võõrkeeleeõpe toimub vähemalt 1x nädalas.</p> <p>1.2.1. õppeprotsessi analüüsitakse 1x aastas</p> <p>1.3.1., kõik lapsevanemad on kaasatud e-lasteaeda ELIIS</p> <p>1.3.2. koolivalmiduse hindamise meetodika ja koolivalmiduskaarti vorm on uuendatud.</p>
<p>2. Eestvedamine, juhtimine</p> <p>Alaeesmärgid:</p> <p>2.1. Kujunemine õppivaks organisatsiooniks – töötajad, lapsevanemad</p> <p>2.2. Lasteaia arendustegevus põhineb tõendusjuhisele tulemushindamisel</p>	<p>2.1.1. regulaarsete arutus- ja õpiringide korraldamine uuenenud õppekava rakendamiseks, HEV lapse arengu toetamiseks jt lapsevanemate ja/või töötajate poolt algatatud teemadel;</p> <p>2.1.2. lasteaia praktikate levitamine;</p> <p>2.2.1. Lasteaia tegevuskavas kavandatud tegevuste tulemuste analüüs rühmameeskonnas, lasteaia arenduse meeskonnas ja pedagoogilises nõukogus.</p>	<p>2.1.1. õpingid toimuvad vähemalt 1x nädalas.</p> <p>2.1.2. on koostatud meetodilised materjalid - puutöö lasteaias, õppimine looduses, jms</p> <p>2.2.1. lasteaia ja rühmade praktikate (õpiviiside) tulemuslikkuse analüüs 2x aastas pedagoogilises nõukogus.</p>
<p>3. Koostöö</p> <p>Alaeesmärgid:</p> <p>3.1. Koostöö lasteaiaväliste pedagoogiliste ühenduste, seltside ja õpiringidega rikastab lasteaia õppeprotsessi</p> <p>3.2. Lapsevanemad osalevad lasteaia</p>	<p>3.1.1. Õpingid Johannes Käisi Seltsi jt pedagoogiliste ühendustega;</p> <p>3.1.2. Koostöö teiste lasteaiadega - praktikate jagamine tulenevalt töötajate huvist.</p> <p>3.2.1. Õpingid lapsevanematega kasvatuslike praktikate jagamiseks,</p>	<p>3.1.1., 3.1.2. koostöökogemuste, praktikate jagamine kolleegidega lasteaia õpingis vähemalt 1x kuus;</p> <p>3.2.1. õpingid lapsevanematele</p>

väärtusarenduses ja õppeprotsessi kavandamises	väärtusarenduses – jagatud vastutus. 3.2.2. lapsevanemate kaasamine ELIISi 3.2.3. õppe-kasvatustegevuse eesmärkide ja korralduse (lapse arengukeskkonna arendamine) arutelud hoolekogus	vähemalt 4x õppeaastas 3.2.2. kõik lapsevanemad kasutavad ELIIS keskkonda aktiivselt. 3.2.3. vähemalt 1x õppeaastas
4. Personalitöö Alaeesmärgid: 4.1. Töötajate osalemine lasteaiasisestes ja -välistes õpiringides toetab ametialast arengut 4.2. Töökeskkonna areng, sh töötajate tugiteenused lähtuvad tööpere vajadustest	4.1.1. regulaarsed arutlusringid õpetaja-abidele ja lapsehoidjatele 4.1.2. käitumisteraapia arutlusringide jätkamine probleemsituatsioonide lahendamiseks 4.1.3. juhendajate ja mentorite arutlusringid, sh praktika tagasisidestamine. 4.2.1. rühmameeskonna vestlused vähemalt 1x õppeaastas ja täiendavalt vajadusel 4.2.2. töötajate motivatsioonisüsteemi analüüs ja töökorralduse reeglite uuendamine 4.2.3. töökeskkonna hindamisest tulenevad tegevused (soodustused, tunnustus jms).	4.1.1., 4.1.2., 4.1.3. Töötajate rahulolu töökeskkonnaga (sh psühho-sotsiaalne keskkond) on kasvanud. 4.2.1. kogu tööpere arendusseminarid toimuvad vähemalt 2x aastas. 4.2.2., 4.2.3. tunnustussüsteem on uuendatud 2021. a
5. Ressursside planeerimine Alaeesmärgid: 5.1. õppekava eesmärkide täitmine - lisavahendite leidmine 5.2. säästlik ja keskkonnasõbralik õpikeskkonna arendamine	5.1.1. projekti meeskonna moodustamine (huvitatud projektide algatamisest ja vedamisest), motiveerimine. 5.1.2. osalemine koostööprojektides teiste lasteaedadega 5.2.1. avastus- ja õuesõppe võimaluste igakülgne kasutamine, õppekäigud; loodusliku materjaliga meisterdamine (sh savi, soolataigen, kliister) ning „uue elu” andmine vanadele asjadele – taaskasutus.	5.1.1., 5.1.2. on moodustatud projektimeeskond. 5.2.1. õpikeskkonna arendamisel lähtutakse looduskeskkonna võimalustest ja keskkonnahoiust.

V. Arengukava uuendamise kord

5.1. Arengukava uuendamise algatab vajadusel asutuse juht edastades haridusosakonnale koos tegevusaruandega teabe arengukava muutmise vajaduse kohta.

5.2. Arengukava muutmise vajadus võib tekkida lasteasutuse tegevust korraldavate õigusaktide muutumisel, asutuse sisehindamise tulemusel, arengukava perioodi lõppemisel.

5.3. Arengukava muutmissettepanekuid koos arengukava täiendatud redaktsiooniga menetletakse samas korras asutuse arengukava vastuvõtmisega.

5.4. Arengukava kinnitab Tartu Linnavalitsus.

Arengukava on kooskõlastatud:

pedagoogilises nõukogus 20.10.2020., koosoleku protokoll nr 3
hoolekogus 27.10.2020.